

คู่มือการปฏิบัติงาน ของสำนักงานปลัด



สำนักงานปลัด
องค์การบริหารส่วนตำบลหุ่กว่าว
อำเภอเมืองปาน จังหวัดลำปาง

คำนำ

ตามที่รัฐบาลได้ประกาศราชกิจจานุเบกษา ประกาศใช้พระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของทางราชการ พ.ศ.๒๕๔๐ เพื่อให้ประชาชนได้มีโอกาสกว้างขวางในการได้รับรู้ข่าวสารเกี่ยวกับการดำเนินงานต่างๆ ของหน่วยงานของรัฐ องค์การบริหารส่วนตำบลทุ่งกว๋าว จึงต้องมีการจัดองค์ความรู้ให้เป็นระบบและมีมาตรฐานเพื่อรองรับการปฏิบัติงานที่รวดเร็วและมีประสิทธิภาพ ตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของทางราชการ พ.ศ.๒๕๔๐ โดยกำหนดให้หน่วยงานของรัฐต้องจัดรวบรวม ข้อมูลข่าวสารตามที่กฎหมายกำหนดไว้เพื่อบริการประชาชน ให้ประชาชนสามารถเข้าถึงข้อมูลข่าวสารได้ อย่างสะดวก รวดเร็วและประหยัดเวลา สำหรับคู่มือการปฏิบัติงานตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของทางราชการ พ.ศ.๒๕๔๐ ขององค์การบริหารส่วนตำบลทุ่งกว๋าว มีวัตถุประสงค์เพื่อเผยแพร่ความรู้และเทคนิควิธีบริหารจัดการศูนย์ข้อมูลองค์การบริหารส่วนตำบลทุ่งกว๋าวให้แก่เจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานและประชาชนโดยทั่วไป เพื่อสามารถทำความเข้าใจในเรื่องต่างๆ ประกอบด้วย วัตถุประสงค์ ขอบเขตคำจำกัดความ บทบาทหน้าที่ความรับผิดชอบ ระเบียบปฏิบัติ ขั้นตอนการปฏิบัติงาน ศูนย์ข้อมูลประจำองค์การบริหารส่วนตำบลทุ่งกว๋าว หวังเป็นอย่างยิ่งว่าคู่มือการปฏิบัติงานดังกล่าวสามารถใช้เพื่อเป็นแนวทางในการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่และสร้างความเข้าใจในวิธีการเข้าถึงงานบริการ รวมทั้งใช้ประกอบการขับเคลื่อนกระบวนการดำเนินงานให้ไปสู่เป้าหมายศูนย์ข้อมูล ต่อไป

คณะกรรมการข้อมูลข่าวสาร

ศูนย์ข้อมูลข่าวสาร ประจำองค์การบริหารส่วนตำบลทุ่งกว๋าว

คู่มือการปฏิบัติงาน
กระบวนการ การขอรับบริการข้อมูลข่าวสาร
ตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. 2540

1.ความเป็นมา

พระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. 2540 บัญญัติขึ้นเพื่อรองรับสิทธิของประชาชนในการรับรู้ข้อมูลข่าวสารของราชการ โดยที่หน่วยงานของรัฐต้องจัดให้มีข้อมูลข่าวสารของราชการตามอำนาจหน้าที่และภารกิจของหน่วยงานฯ นอกจากนี้ยังให้มีการเผยแพร่เพื่อให้ประชาชนสามารถใช้สิทธิในการเข้าถึงข้อมูลข่าวสารของหน่วยงานของรัฐและเพื่อความโปร่งใส มีประสิทธิภาพในการปฏิบัติราชการ ซึ่งการให้บริการ ของศูนย์ข้อมูลข่าวสารของราชการ สำนักงานปลัดกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมเป็นกระบวนการที่ช่วยสนับสนุนผู้รับบริการและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย ศูนย์ข้อมูลข่าวสาร ของราชการ จัดตั้งขึ้นเพื่อให้บริการข้อมูลข่าวสารแก่ประชาชน ตามมาตรา 9 แห่งพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. 2540 บัญญัติให้หน่วยงานของรัฐต้องจัดให้มีข้อมูล ข่าวสารของราชการอย่างน้อยตามที่กฎหมายกำหนดไว้ให้ประชาชนเข้าตรวจสอบได้ กอปรกับได้มีประกาศ คณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ เรื่อง หลักเกณฑ์และวิธีการเกี่ยวกับการจัดให้มีข้อมูลข่าวสารของ ราชการไว้ให้ประชาชนเข้าตรวจสอบ ณ ที่ทำการของหน่วยงานของรัฐ โดยเรียกสถานที่จัดเก็บรวบรวมข้อมูล ข่าวสารและให้บริการว่า "ศูนย์ข้อมูลข่าวสารทางราชการ " มีภารกิจในการให้คำแนะนำ ให้คำปรึกษาที่เป็น ประโยชน์ โดยประชาชนที่มาขอรับบริการได้รับความสะดวก รวดเร็ว และได้รับข้อมูลถูกต้อง เป็นปัจจุบัน อีกทั้งรับเรื่องราวร้องทุกข์เกี่ยวกับหน่วยงาน และเผยแพร่ผลการปฏิบัติงานของหน่วยงานด้วย องค์การบริหารส่วนตำบลทุ่งกว้าว เป็นหน่วยงานที่ต้องการตอบสนองความต้องการของประชาชนให้มีสิทธิรับรู้ข้อมูลข่าวสารต่างๆ ที่เกี่ยวกับการดำเนินการของรัฐจึงได้มีคำสั่งให้จัดตั้งศูนย์ข้อมูลข่าวสารขึ้นในวันที่ 8 พฤศจิกายน พ.ศ. 2548 โดยจัดตั้งศูนย์ข้อมูลข่าวสาร ประจำ องค์การบริหารส่วนตำบลทุ่งกว้าว ให้บริการที่ ณ ที่ทำการองค์การบริหารส่วนตำบลทุ่งกว้าว เลขที่ 218 หมู่ 5 ต.ทุ่งกว้าว อ.เมืองปาน จ.ลำปาง และได้จัดทำคู่มือกระบวนการ การขอรับบริการข้อมูลข่าวสาร ประจำ องค์การบริหารส่วนตำบลทุ่งกว้าว เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการ ดำเนินการพัฒนาคุณภาพการบริหารจัดการภาครัฐ ซึ่งจะเป็แนวทางในการเสริมสร้างความรู้ ความเข้าใจใน วิธีการ ขั้นตอนในการปฏิบัติงาน การให้บริการข้อมูลข่าวสารของราชการ เพื่อให้บุคลากรและเจ้าหน้าที่ สามารถให้บริการข้อมูลข่าวสารได้อย่างมีประสิทธิภาพ มีมาตรฐาน มีความรวดเร็วในการปฏิบัติงาน และ สร้างความพึงพอใจในการรับบริการข้อมูลข่าวสารจากทางราชการ

2.วัตถุประสงค์ของการจัดทำคู่มือ

2.1 เพื่อจัดเก็บข้อมูลข่าวสาร องค์ความรู้เกี่ยวกับการขอรับบริการข้อมูลข่าวสาร ประจำ องค์การบริหารส่วนตำบลทุ่งกว้าว ในแต่ละขั้นตอน เกณฑ์ข้อกำหนด รายละเอียด มาตรฐานของงาน ระยะเวลา ผู้รับผิดชอบและเอกสารที่เกี่ยวข้อง

2.2 เพื่อสนับสนุนการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ สรุบทบทเรียนจากประสบการณ์การปฏิบัติงาน เผยแพร่ข้อมูลข่าวสารให้แก่เจ้าหน้าที่ ว่าเป็นแนวทางการปฏิบัติงาน

2.3 เพื่อใช้เป็นเอกสารอ้างอิงในการปฏิบัติงาน

3. ขอบเขต

คู่มือฉบับนี้ใช้ประกอบการปฏิบัติตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. 2540 ของ ศูนย์ข้อมูลข่าวสาร ประจำ องค์การบริหารส่วนตำบลทุ่งกว้าว และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

4. คำจำกัดความ

“ข้อมูลข่าวสาร” หมายความว่า สื่อที่มีความหมายให้รู้เรื่องราวข้อเท็จจริง ข้อมูล หรือสิ่งใดๆ ไม่ว่าจะสื่อความหมายนั้นจะทำได้โดยสภาพของสิ่งนั้นเองหรือโดยผ่านวิธีการใดๆ และไม่ว่าจะได้ทำไว้ในรูปของเอกสาร แฟ้ม รายงาน หนังสือ แผ่นผัง แผนที่ ภาพวาด ภาพถ่าย ฟิล์ม การบันทึกภาพหรือเสียง การบันทึกโดยเครื่องคอมพิวเตอร์ หรือวิธีอื่นใดที่ทำให้สิ่งที่บันทึกไว้ปรากฏได้

“ข้อมูลข่าวสารของราชการ” หมายความว่า ข้อมูลข่าวสารที่อยู่ในความครอบครอง หรือควบคุมดูแลของหน่วยงานของรัฐ ไม่ว่าจะเป็ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการดำเนินงานของรัฐหรือข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับเอกชน

“มาตรฐานความโปร่งใสของหน่วยงานภาครัฐ” คือ มาตรฐานในการปฏิบัติหน้าที่ของหน่วยงานภาครัฐในด้านการบริหารจัดการที่แสดงให้เห็นถึงขั้นตอนการดำเนินการที่สามารถเปิดเผยและตรวจสอบได้ทั้งในเชิงข้อมูลและกระบวนการที่มีประสิทธิภาพ

“ข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคล” หมายความว่า ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับสิ่งเฉพาะตัวของบุคคล เช่น การศึกษา ฐานะการเงิน ประวัติสุขภาพ ประวัติอาชญากรรม หรือประวัติการทำงาน บรรดาที่มีชื่อของผู้ นั้น หรือมีเลขหมาย รหัส หรือสิ่งบอกลักษณะอื่นที่ทำให้รู้ตัวผู้นั้นได้ เช่น ลายพิมพ์นิ้วมือ แผ่นบันทึกลักษณะเสียงของคนหรือรูปถ่าย และให้หมายความรวมถึงข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับสิ่งเฉพาะตัวของผู้ที่ถึงแก่กรรมแล้วด้วย ข้อมูลข่าวสารที่อยู่ในความครอบครองหรือควบคุมดูแลของหน่วยงานรัฐย่อมจำกัดเฉพาะที่หน่วยงานของรัฐครอบครองหรือควบคุมไว้ตามอำนาจหน้าที่ของหน่วยงานนั้นๆ เท่านั้น รวมไปถึงข้อมูลข่าวสารที่เจ้าหน้าที่ของรัฐในฐานะผู้ปฏิบัติหน้าที่ให้แก่หน่วยงานของรัฐครอบครองอยู่ด้วย

5. บทบาทหน้าที่ความรับผิดชอบ

5.1 ดำเนินการตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. 2540 ได้ดังนี้

5.1.1 จัดสถานที่/จัดตั้งศูนย์ข้อมูลข่าวสาร ประจำ องค์การบริหารส่วนตำบลทุ่งกว้าว สำหรับให้บริการข้อมูลข่าวสารตามมาตรา 9 เพื่อให้ประชาชนสามารถเข้าตรวจสอบข้อมูล ข่าวสารได้โดยสะดวก

5.1.2 มีเจ้าหน้าที่รับผิดชอบประจำศูนย์ข้อมูลข่าวสารหรือปฏิบัติหน้าที่เกี่ยวกับการให้บริการข้อมูลข่าวสารของราชการเป็นการเฉพาะ

5.1.3 มีป้ายบอกถึงที่ตั้งของสถานที่หรือศูนย์ข้อมูลข่าวสาร ประจำ องค์การบริหารส่วนตำบลทุ่งกว้าว

5.2 จัดระบบข้อมูลข่าวสารตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. 2540 ตามมาตรา 7 พร้อมจัดทำดัชนีข้อมูลข่าวสารไว้บริการแก่ผู้มาติดต่อและขอรับบริการ

5.3 บริหารจัดการเกี่ยวกับการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารของราชการอย่างเป็นระบบ เช่น แต่งตั้งคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารประจำ องค์การบริหารส่วนตำบลทุ่งกว่าว เก็บสถิติ ข้อมูลข่าวสาร ดำเนินการรักษามาตรฐานระยะเวลาการให้บริการ

5.4 เผยแพร่ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับสิทธิการรับรู้ข้อมูลข่าวสารให้แก่บุคลากรทราบ เช่น จัดอบรม/สัมมนา ส่งเจ้าหน้าที่เข้าร่วมในโครงการต่างๆ ที่เกี่ยวเนื่องกับการให้และรับบริการข้อมูลข่าวสารของราชการ เผยแพร่ความรู้ผ่านสื่อช่องทางต่างๆ บรรยายให้ความรู้ผู้เข้าเยี่ยมชม สืบหาความต้องการและ ความคาดหวังของผู้มีส่วนได้เสีย สืบหาความพึงพอใจในการรับบริการศูนย์ข้อมูลข่าวสาร การขอรับบริการข้อมูลข่าวสาร ประจำ องค์การบริหารส่วนตำบลทุ่งกว่าว

5.5 เผยแพร่ข้อมูลเกี่ยวกับการประกวดราคา ประกาศสอบราคาให้ผู้บริหารลงนามแล้วเผยแพร่บนเว็บไซต์องค์การบริหารส่วนตำบลทุ่งกว่าว จัดทำสรุปการจัดซื้อ จัดจ้างเป็นรายเดือนและเผยแพร่บนเว็บไซต์ ศูนย์ข้อมูลข่าวสาร ประจำ องค์การบริหารส่วนตำบลทุ่งกว่าว

6.ลักษณะงานที่ปฏิบัติ

6.1 ข้อมูลข่าวสารที่องค์การบริหารส่วนตำบลทุ่งกว่าว รวบรวมขึ้นเพื่อให้ บริการประชาชนตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสาร ของราชการ พ.ศ. 2540 ตามมาตรา 7 และมีสิทธิ ตรวจสอบได้ตามมาตรา 9 ประกอบด้วย

6.1.1 คำวินิจฉัยที่เกี่ยวกับองค์การบริหารส่วนตำบลทุ่งกว่าว

6.1.2 ผลการพิจารณาที่เกี่ยวกับองค์การบริหารส่วนตำบลทุ่งกว่าว

6.1.3 นโยบายรัฐบาลและนโยบายต่างๆ ของผู้บริหาร ที่เกี่ยวกับองค์การบริหารส่วนตำบลทุ่งกว่าว

6.1.4 แผนงาน/โครงการเกี่ยวกับองค์การบริหารส่วนตำบลทุ่งกว่าว

6.1.5 งบประมาณรายจ่ายเกี่ยวกับองค์การบริหารส่วนตำบลทุ่งกว่าว

6.1.6 ข้อบังคับ หนังสือบริคณห์สนธิระเบียบ คำสั่ง ขององค์การบริหารส่วนตำบลทุ่งกว่าว

6.1.7 สัญญาสัมปทาน สัญญาว่าจ้าง สัญญาร่วมทุน

6.1.8 โครงสร้างอำนาจหน้าที่ของ องค์การบริหารส่วนตำบลทุ่งกว่าว

6.1.9 เอกสารทางวิชาการ เช่น รายงานการวิจัย ผลการศึกษา รายงานข้อเท็จจริง วิทยานิพนธ์ฯ ที่มีข้อมูลเกี่ยวกับสำนักงานปลัดกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม รวมทั้งหน่วยงาน ในสังกัด

6.1.10 คู่มือการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่

6.1.11 คู่มือการปฏิบัติงานตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. 2540

6.1.12 สรุปผลการจัดซื้อจัดจ้างรายเดือนขององค์การบริหารส่วนตำบลทุ่งกว่าว

6.1.13 ข้อมูลข่าวสารอื่นๆ

6.1.14 ข่าวเกี่ยวกับ องค์การบริหารส่วนตำบลทุ่งกว่าว ที่ผลิตโดยองค์การบริหารส่วนตำบลทุ่งกว่าว เช่น จดหมายข่าว รายงานการปฏิบัติราชการประจำปี

6.1.15 ข่าวเกี่ยวกับองค์การบริหารส่วนตำบลทุ่งกว่าว ที่รวบรวมจากสิ่งพิมพ์ อื่นๆ ที่เกี่ยวกับการดำเนินงานข้อร้องเรียนต่างๆ เช่น หนังสือพิมพ์

6.1.16 การบรรยาย/แนะนำศูนย์ข้อมูลองค์การบริหารส่วนตำบลทุ่งกว่าว

6.1.17 ระบบข้อมูลข่าวสารอิเล็กทรอนิกส์

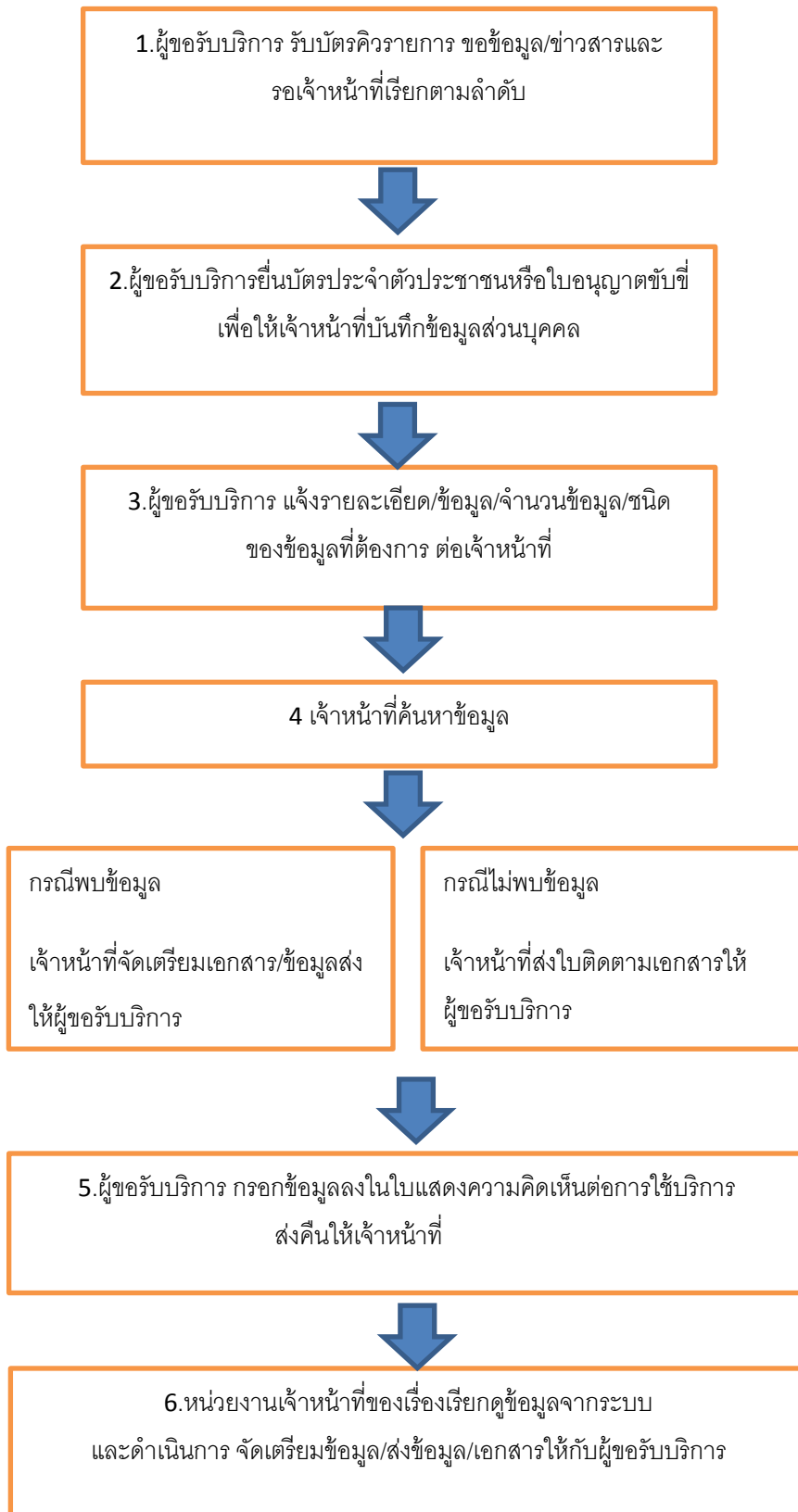
6.1.18 อื่นๆ แล้วแต่ผู้ตรวจสอบหรือร้องขอสอบถาม (ถ้ามี) มาตรา 11

6.2 นำระบบการจัดการข้อมูลข่าวสารมาดำเนินการ 2 ระบบ คือ

6.2.1 ระบบการจัดการข้อมูลข่าวสารด้วยระบบเอกสาร (เพิ่มข้อมูลข่าวสาร) ได้คัดแยก ข้อมูลที่หน่วยงานต้องจัดเพื่อให้ประชาชนเข้าตรวจสอบตามมาตรา 9 ไร่บริการ โดยจัดทำดัชนีข้อมูลข่าวสาร ไร่ในรหัส เพิ่มข้อมูลข่าวสาร

6.2.2 ระบบการจัดการข้อมูลข่าวสารด้วยระบบอิเล็กทรอนิกส์ ได้นำระบบคอมพิวเตอร์ที่มี ระบบการจัดการเอกสารอิเล็กทรอนิกส์ มาพัฒนาเพื่อรองรับข้อมูลองค์การบริหารส่วนตำบลทุ่งกว่าว ตาม พระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. 2540

ขั้นตอนการขอข้อมูล/ข่าวสาร



ขั้นตอน/กระบวนการในการขอข้อมูล/ข่าวสาร

1. ผู้ขอรับบริการ ระบุบัตรคิว รายการ ขอข้อมูล/ข่าวสารและรอเจ้าหน้าที่เรียก
2. ผู้ขอรับบริการยื่นบัตรประจำตัวประชาชนหรือใบอนุญาตขับขี่เพื่อให้เจ้าหน้าที่ดำเนินการบันทึกข้อมูลผู้ขอรับบริการ
3. ผู้ขอรับบริการ แจ้งรายละเอียดของข้อมูลที่ต้องการ ต่อเจ้าหน้าที่
4. เจ้าหน้าที่ดำเนินการค้นหาข้อมูลจากระบบฐานข้อมูลที่มีอยู่
 - 4.1 กรณีมีข้อมูล ให้เจ้าหน้าที่จัดเตรียมเอกสาร/ข้อมูลส่งให้ผู้ขอรับบริการ
 - 4.2 กรณีไม่พบข้อมูล หรือไม่มีข้อมูลอยู่ในความรับผิดชอบให้เจ้าหน้าที่ส่งใบติดตามเอกสารให้ผู้ขอรับ บริการเพื่อประสานงานโดยตรงกับเจ้าของข้อมูลนั้นๆ
5. ผู้ขอรับบริการ กรอกข้อมูลลงในแบบแสดงความคิดเห็นต่อการใช้บริการของศูนย์ฯ และส่งให้เจ้าหน้าที่
6. หน่วยงานเจ้าของเรื่องเรียกดูข้อมูลจากระบบ และดำเนินการจัดเตรียมข้อมูล/ส่งข้อมูล/เอกสาร ให้กับผู้ ขอรับบริการ ระยะเวลาการดำเนินงานขึ้นอยู่กับกระบวนการทำงานของหน่วยงานเจ้าของข้อมูล แต่ไม่เกิน 15 วัน

7. หลักเกณฑ์วิธีการปฏิบัติงานและเงื่อนไข

7.1 หลักเกณฑ์การปฏิบัติงาน

7.1.1 ความมุ่งหมายสำคัญของพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. 2540 มุ่งโดยตรง ต่อการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานเพื่อรองรับสิทธิการรับรู้ของประชาชน หรือมุ่งต่อการจัดการความรู้ การพัฒนา เครือข่ายความรู้จากข้อมูลข่าวสารของราชการ โดยกำหนดให้หน่วยงานของรัฐมีอำนาจหน้าที่ เกี่ยวกับข้อมูล ข่าวสาร โดยให้เก็บรักษาข้อมูลข่าวสารต่างๆ ของหน่วยงานและต้องจัดพิมพ์เผยแพร่ จัดไว้ให้ ประชาชนเข้า ตรวจสอบหรือเปิดเผยเมื่อประชาชนร้องขอตามลำดับความสำคัญของข้อมูลข่าวสารบางประเภทที่ การเปิดเผย อาจกระทบความมั่นคงของรัฐ ความปลอดภัยของประชาชน หรือส่วนได้เสียอันพึงได้รับความคุ้มครองของ บุคคลอื่นได้และข้อมูลข่าวสารทั้งหลายเหล่านี้ เมื่อมีอายุครบเวลาที่กฎหมายกำหนด หน่วยงาน ของรัฐมี หน้าที่ส่งมอบให้หอจดหมายเหตุแห่งชาติ เพื่อคัดเลือกไว้ให้ประชาชนได้ศึกษาค้นคว้า

7.1.2 มติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ 11 เมษายน 2549 ที่เห็นควรให้นำเรื่องการจัดระบบ และการ ดำเนินการเกี่ยวกับการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารและการสนับสนุนการมีส่วนร่วมของประชาชนเป็นหนึ่งใน ตัวชี้วัด (KPI) (ประสิทธิภาพของหน่วยงานของรัฐทุกแห่งเริ่มตั้งแต่ปีงบประมาณ พ.ศ. 2540 เพื่อเป็นการ สนับสนุนการบังคับใช้พระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. 2540 ให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ) มติคณะรัฐมนตรีที่สำคัญ

- หน่วยงานของรัฐต้องถือเป็นนโยบายสำคัญ จัดอบรมและให้ความรู้อย่างต่อเนื่อง
- หน่วยงานของรัฐต้องแต่งตั้งผู้รับผิดชอบการปฏิบัติตามกฎหมาย และให้คัดหน่วยงาน ตัวอย่าง พร้อมทั้งกำหนดให้รองปลัดกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมหรือรองอธิบดีเป็นผู้นำกำกับ ควบคุม และประสานงาน เพื่อพัฒนาการให้บริการให้มีประสิทธิภาพเป็นที่ยอมรับของประชาชน
- ให้หน่วยงานของรัฐให้ความร่วมมือกับสำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ ส ๓ ๓ สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี
- ให้ปฏิบัติตามคำวินิจฉัยของคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการอย่างเคร่งครัดภายใน 7 วัน

- หากมีปัญหา อุปสรรค ให้แจ้งให้คณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการทราบโดยเร็ว หากเจ้าหน้าที่ของรัฐฝ่าฝืนไม่ปฏิบัติตามคำวินิจฉัยฯ โดยไม่มีเหตุสมควร ให้ผู้บังคับบัญชาดำเนินการลงโทษทางวินัยทุกกรณี (9 มีนาคม 2542)

- จัดข้อมูลข่าวสารแก่ประชาชนโดยเร็วหรือภายในวันที่ได้รับคำขอ เว้นแต่มีเหตุล่าช้าให้ ดำเนินการภายใน 15 วัน หากไม่แล้วเสร็จให้แจ้งผู้ขอโดยกำหนดวันแล้วเสร็จไว้ด้วย (28 ธันวาคม 2547)

7.1.3 หน้าที่เกี่ยวกับการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร

7.1.3.1 เตรียมข้อมูลเพื่อพร้อมในการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร วิเคราะห์ข้อมูล ข่าวสารที่จัดทำไว้ จัดระบบขอข้อมูลข่าวสาร มาตรา 7 มาตรา 9 และมาตรา 11 จัดแยกประเภทข้อมูล ข่าวสารเพื่อสะดวก รวดเร็วในการค้นหา

7.1.3.2 เปิดเผยข้อมูลข่าวสาร อย่างน้อย 5 ประการ คือ

- จัดพิมพ์เผยแพร่ข้อมูลข่าวสารที่กฎหมายกำหนด รวบรวมและจัดส่งข้อมูลข่าวสาร ของราชการตามมาตรา 7 เพื่อพิมพ์เผยแพร่ในราชกิจจานุเบกษา หรือจัดพิมพ์เผยแพร่ตามจำนวนสมควร หน้าที่ที่มีข้อมูลข่าวสาร

(1) ดำเนินการ รวบรวมข้อมูลข่าวสารสำคัญไว้ให้ประชาชนตรวจสอบ ตามมาตรา 9 คณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการได้ใช้อำนาจตามมาตรา 9 ออกประกาศเมื่อ 27 กุมภาพันธ์ 2541 กำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการจัดให้มีข้อมูลข่าวสารของราชการไว้ให้ประชาชนตรวจสอบ โดยกำหนดให้หน่วยงาน

(2) จัดสถานที่สำหรับค้นหาและตรวจสอบข้อมูลข่าวสารของราชการตามประกาศ คณะกรรมการข้อมูลข่าวสาร

(3) จัดทำดัชนีข้อมูลข่าวสารให้เพียงพอสำหรับบริการประชาชนเพื่อความสะดวก ในการค้นหาด้วยตนเอง

- จัดหาข้อมูลข่าวสารอื่นๆ ให้ผู้ขอในเวลาอันสมควร ตามมาตรา 11 ซึ่งหมายถึง หน้าที่จัดหา ข้อมูลข่าวสารที่มีอยู่แล้วและผู้ขอข้อมูลข่าวสารได้ระบุลักษณะที่อาจเข้าใจได้ตามควรและไม่ขอ จำนวนมากหรือบ่อยครั้งโดยไม่มีเหตุสมควรเท่านั้น ส่วนข้อมูลข่าวสารที่ต้อง จัดทำ วิเคราะห์ จำแนก รวบรวม หรือจัดให้มีขึ้นใหม่นั้น เจ้าหน้าที่ของรัฐจะจัดให้หรือไม่ก็ได้

- จัดทำสำเนาและรับรองสำเนาถูกต้อง (มาตรา 9 และมาตรา 11) หน่วยงานของ รัฐอาจวาง หลักเกณฑ์เรียกค่าธรรมเนียมในการดำเนินการก็ได้ และต้องคำนึงถึงการช่วยเหลือผู้มีรายได้น้อย ประกอบด้วย และต้องได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ โดยได้มี ประกาศเรื่อง

ค่าธรรมเนียมไว้ว่าถ้าเรียกเก็บไม่เกินต้นทุนที่แท้จริงไม่ต้องขอความเห็นชอบจากคณะกรรมการก่อนก็ได้ ค่าธรรมเนียมมี 3 ประเภทคือ

(1.) ค่าธรรมเนียมในการทำสำเนาและรับรองสำเนา

(2.) ค่าธรรมเนียมในการค้นหารวบรวมข้อมูลข่าวสาร

(3.) ค่าธรรมเนียมในการตรวจสอบความถูกต้องและตัดทอนข้อมูลข่าวสารส่วนที่ ไม่เปิดเผย หน่วยงาน

- ให้คำแนะนำแก่ผู้ขอข้อมูลข่าวสารของราชการที่มีได้อยู่ในความดูแลของหน่วยงาน โดยให้ติดต่อ หน่วยงานของรัฐที่ควบคุมดูแลข้อมูลข่าวสารนั้นๆ (มาตรา 12)

7.1.3.3 หน้าที่พิจารณาสั่งเปิดเผยหรือมิเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร ต้องพิจารณาก่อน ว่าคำขอนั้นมีลักษณะชัดเจนชนิดที่อาจเข้าใจได้ตามสมควรหรือไม่ กรณีการสั่งเปิดเผยข้อมูลข่าวสารของราชการ กฎหมายถือการมีคำสั่งเปิดเผยเป็นดุลพินิจของเจ้าหน้าที่รัฐ (มาตรา 15 วรรคสอง) ดังนั้น ผู้บังคับบัญชาหรือศาลย่อมไม่มีอำนาจทบทวนหรือ ยกเลิกเพิกถอน คำสั่ง การสั่งเพิกถอนคำสั่งเปิดเผยข้อมูลข่าวสารจึงมิได้เฉพาะกรณีผู้บังคับบัญชาหรือศาลเห็น ว่าเป็นคำสั่งที่ไม่ชอบด้วยกฎหมายเท่านั้น การสั่งมิให้เปิดเผยนั้นกฎหมายมิได้กำหนดว่าเป็นดุลพินิจโดยเฉพาะ ดังนั้น อาจ พิจารณาทบทวนหรือยกเลิกเพิกถอนได้ ในกรณีหลังหน่วยงานของรัฐที่ออกคำสั่งไม่เปิดเผยข้อมูลข่าวสารยังมี หน้าที่ตามพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. 2539 มาตรา 40 วรรคแรก ที่ต้องแจ้งให้ ผู้ขอรับรู้ข้อมูลข่าวสารทราบด้วยว่าอาจอุทธรณ์คำสั่งไม่เปิดเผยนั้นต่อคณะกรรมการการวินิจฉัยการเปิดเผย ข้อมูลข่าวสาร ภายใน 15 วัน นับแต่วันที่ได้รับแจ้งคำสั่งนั้น โดยยื่นอุทธรณ์ต่อคณะกรรมการข้อมูลข่าวสาร ของราชการ (มาตรา 18)

7.1.3.4 แจ้งให้ผู้มีประโยชน์ได้เสียในการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร คัดค้านการเปิดเผย ข้อมูลข่าวสารนั้นตามมาตรา 17 วรรคแรก

7.1.3.5 จัดระบบข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคลและรักษาความปลอดภัยให้แก่ระบบ ข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคล (มาตรา 23) ไม่เปิดเผยข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคล (มาตรา 24) แก้ไขและปรับปรุง ข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคลเพื่อความถูกต้องของข้อมูลส่วนบุคคล (มาตรา 25)

7.1.3.6 ส่งมอบข้อมูลข่าวสารให้แก่หอจดหมายเหตุแห่งชาติ กรมศิลปากร หรือ หน่วยงานอื่นของรัฐ เพื่อคัดเลือกไว้ให้ประชาชนได้ศึกษาค้นคว้า ข้อมูลข่าวสารที่อาจก่อให้เกิดความเสียหายต่อสถาบันพระมหากษัตริย์ เมื่อครบ 75 ปี (มาตรา 14 และมาตรา 26 วรรคสอง) ข้อมูลข่าวสารที่เป็นความลับของทางราชการ เมื่อครบ ๒๕ ปี (มาตรา 15 และมาตรา 26 วรรคสอง)

7.1.3.7 ประชาสัมพันธ์และเผยแพร่สิทธิการเข้าถึงข้อมูลข่าวสารของผู้รับบริการใน ปีงบประมาณ พ.ศ.2556 ในส่วนนี้ได้ดำเนินการจัดทำแบบสำรวจความพึงพอใจของผู้รับบริการร่วมกับการ จัดกิจกรรมพัฒนาปรับปรุงศูนย์ข้อมูลข่าวสารองค์การบริหารส่วนตำบลทุ่งกว่า

7.2 วิธีการปฏิบัติงาน หน่วยงานได้กำหนดตัวชี้วัดเพื่อให้สอดคล้องกับหลักเกณฑ์ของสำนักงานคณะกรรมการ พัฒนาระบบราชการและพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. 2540 ซึ่งมีการประเมินผล กระบวนการและขั้นตอนการบริหารจัดการที่มีประสิทธิภาพ โดยผ่านตัวชี้วัด “ระดับความสำเร็จของร้อยละเฉลี่ยถ่วงน้ำหนักในการรักษามาตรฐานระยะเวลาการให้บริการ (การให้บริการข้อมูลข่าวสารองค์การบริหารส่วนตำบลทุ่งกว่า ตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. 2540) ร้อยละความพึงพอใจของผู้รับบริการและผู้มีส่วนได้เสีย

7.3 สิ่งที่ควรคำนึงในการปฏิบัติงาน การกำหนดเป้าหมายของการดำเนินงานต้องสอดคล้องกับเจตนารมณ์ของกฎหมายดังกล่าว ติดตาม ตรวจสอบ ความสำเร็จของหลักเกณฑ์และวิธีการต่างๆ เพื่อนำมาปรับปรุงกระบวนการให้มีประสิทธิภาพ ทันกับสถานการณ์และเทคโนโลยีที่พัฒนาขึ้นอย่างรวดเร็ว

8.แนวคิด/งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

8.1 รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2540 และ 2550 รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2540 ได้บัญญัติในมาตรา 58 ว่า “บุคคลย่อมมีสิทธิได้รับทราบข้อมูลหรือข่าวสารสาธารณะในครอบครองของหน่วยราชการ หน่วยงานของรัฐ รัฐวิสาหกิจ หรือราชการส่วนท้องถิ่น เว้นแต่การเปิดเผยข้อมูลนั้นจะกระทบต่อความมั่นคงของรัฐ ความปลอดภัยของประชาชนหรือส่วนได้เสียอันพึงได้รับความคุ้มครองของบุคคลอื่น ทั้งนี้ ตามที่กฎหมายบัญญัติ สำหรับการแก้ไขรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2550 ได้บัญญัติใน มาตรา 56 ไว้ว่าบุคคล ย่อมมีสิทธิได้รับทราบและเข้าถึงข้อมูลหรือข่าวสารสาธารณะในครอบครองของหน่วยงานราชการ หน่วยงาน ของรัฐ รัฐวิสาหกิจหรือราชการส่วนท้องถิ่น เว้นแต่การเปิดเผยข้อมูลหรือข่าวสารนั้นจะกระทบต่อความ มั่นคงของรัฐ ความปลอดภัยของประชาชน หรือส่วนได้เสียอันพึงได้รับความคุ้มครองของบุคคลอื่น หรือเป็น ข้อมูลส่วนบุคคล ทั้งนี้ ตามที่กฎหมายบัญญัติ และมาตรา 57 บุคคลย่อมมีสิทธิได้รับข้อมูลข่าวสาร คำชี้แจง และเหตุผลจากหน่วยราชการ หน่วยงานของรัฐ รัฐวิสาหกิจ หรือราชการส่วนท้องถิ่น ก่อนการอนุญาตหรือ การดำเนินโครงการหรือกิจกรรมใดที่อาจมีผลกระทบต่อคุณภาพสิ่งแวดล้อม สุขภาพอนามัย คุณภาพชีวิต หรือส่วนได้เสีย สำคัญอื่นใดที่เกี่ยวกับตนหรือชุมชนท้องถิ่นและมีสิทธิแสดงความเห็นของตนต่อหน่วยงาน ที่เกี่ยวข้องเพื่อนำไปประกอบการพิจารณาในเรื่องดังกล่าว การวางแผนพัฒนาสังคม เศรษฐกิจ การเมือง วัฒนธรรม การเวนคืนอสังหาริมทรัพย์ การวางผังเมือง การกำหนดเขตการใช้ประโยชน์ที่ดิน และการออกกฎที่อาจมีผลกระทบต่อส่วนได้เสียสำคัญของประชาชน ให้รัฐจัดให้มีกระบวนการรับฟังความคิดเห็นของประชาชนอย่างทั่วถึงก่อนดำเนินการ

8.2 คู่มือการปฏิบัติงานตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. 2540 ของเจ้าหน้าที่ของรัฐ

9.เทคนิคในการปฏิบัติงาน

9.1 แผนกลยุทธ์ในการปฏิบัติงาน การดำเนินการตามคำรับรองการปฏิบัติราชการองค์การบริหารส่วนตำบลทุ่งกว่าว โดยกำหนดแผนงาน/โครงการ/ กิจกรรมที่ต้องดำเนินงานให้ไปสู่เป้าหมาย

10 วิธีติดตามและประเมินผลการปฏิบัติงาน

10.1 การเก็บสถิติรวบรวมข้อมูลโดยจัดเก็บปีละ 1 ครั้ง

10.2 นำข้อมูลที่ได้มาสรุปรายงานผลเพื่อนำเสนอ ผู้บริหาร

เอกสารอ้างอิง

สำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ. คู่มือการปฏิบัติงานตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสาร พ.ศ. 2540 ของเจ้าหน้าที่รัฐ. กรุงเทพฯ : สำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ, 2548.

สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ. แนวทางการจัดทำคู่มือปฏิบัติงาน. กรุงเทพฯ : สำนักงาน คณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ, 2552.